

COORDONAT:

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

03/4 - 08/10/18

19.12.17

“ ”

COORDONAT:

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA
SECRETAR DE STAT

Veronica VRAGALEVA

20 17

APROBAT:

Centrul de Instruire Profesională al Auditorilor „CIPAM” SRL

Director Spînu Liviu

21

20 17

PROGRAMUL

de instruire profesională a auditorilor pentru anul 2018

Domeniu de formare: Cursuri de instruire profesională continuă a auditorilor.

Calificarea/ocupatia: Auditor (codul ocupației conform CORM 006-14 - 241109).

Numărul total de ore: Contact direct - 44 ore, lucru individual-105 ore.

Baza admiterii: Certificatul de calificare al auditorului.

Limba de instruire: română, rusă.

Forma de organizare: (la zi).

Autori:

N. Andrieș- Auditor certificat.

V. Vrîncean- Auditor certificat.

I. Plăcintă- Auditor certificat.

Recenzenți:

R. Spînu – Auditor certificat, membrul
Consiliului de metodologie a auditului și
contabilității al Asociației auditorilor și
societăților de audit “AFAM”.

M. Baltă – Avocat licențiat.

A. Chișlaru- Doctor in economie.

Chișinău, 2017

Notă explicativă pentru calificativul auditor financiar

1. Concepția formării și destinația specialistului

Programul de instruire profesională continuă a auditorilor la această specialitate este menit să asigure:

- menținerea la un standard ridicat a competenței profesionale;
- ridicarea nivelului de calificare în domeniul profesional (audit, contabilitate, management financiar, drept);
- dobândirea de noi competențe în domeniul auditului;
- etc.

2. Destinația acestui specialist: programul de instruire profesională vizează formarea profesională a auditorilor în scopul ridicării nivelului de calificare în domeniul profesional (audit, contabilitate, management financiar, drept).

Obiectivul fundamental al programului de instruire profesională continuă a auditorilor este acela de a oferi o bază teoretică și practică aprofundată, care să permită beneficiarilor să-și formeze și exerseze competențe necesare pentru menținerea și ridicarea nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale pe care le au auditorii.

Evaluarea finală se va realiza prin susținerea unui test în fața comisiei formate și aprobată de Consiliul A.A.S.A. „AFAM”.

Auditorilor, care au urmat cursurile de instruire profesională continuă și au susținut probele de instruire, li se vor elibera certificate corespunzătoare privind instruirea profesională continuă.

3. Specialistul ce detine studii superioare din domeniul economic sau juridic si poseda certificatul de calificare al auditorului, eliberat de Ministerul Finantelor, poate desfășura următoarele activități:

- Auditul obligatoriu al situațiilor financiare anuale ale entităților de interes public și alte entități conform prevederilor legislației în vigoare.
- Auditul solicitat la alte entitati.
- Oferirea consultatilor in domeniul financiar-contabil, inclusiv pe probleme ce tin de fiscalitate entitatilor solicitante, indiferent de forma de proprietate si forma organizatorico-juridica.
- Organizarea, restabilirea si ținerea contabilitatii;
- Acordarea asistenței la automatizarea contabilitatii;
- Efectuarea expertizei contabile;
- Analizarea activității economico-financiare;
- Acordarea asistenței juridice în probleme de activitate economico-financiară;
- Îndeplinirea funcțiilor cenzorului/comisiei de cenzori.

4. Finalitățile de studii conform Ghidului utilizatorului ECTS (Sistemul European de Credite Transferabile).

4.1. Specialistul va cunoaște:

- ° Modificări, completări operate în actele legislative și normative ce reglementează activitatea de audit în Republica Moldova;
- ° Aspectele semnificative ale Codului Etic al Profesioniștilor Contabili;

- Elementele sistemului de control al calității în cadrul unei societăți de audit;
- Aspecte practice ale Standardelor internaționale de audit și reglementări specifice activității de audit;
- Particularități privind aplicarea SNC;
- Modificări și actualizări a legislației fiscale din Republica Moldova;
- Procesul de evaluare a riscurilor și analiza managementului entității auditate.
- Prevederile și modificările actelor legislative ce țin de domeniul spălării banilor și finanțării terorismului precum și a altor Ghiduri și recomandări emise de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor din cadrul CNA.

4.2. Auditorul va fi capabil:

- să cunoască ultimile modificări operate în actele legislative și normative ce reglementează activitatea de audit în Republica Moldova;
- să înțeleagă procesele ce au loc în cadrul auditului, cu referire la Standardele internaționale de audit și ultimele modificări ale acestora, acceptate de Ministerul Finanțelor;
- să aplice Standardele internaționale de audit;
- să analizeze riscurile financiare și operationale ale entității auditate;
- să raporteze corect cazurile sau suspiciunile de spălare a banilor și/sau finanțare a terorismului către organele competente.
- să înțeleagă și să respecte prevederile politicilor interne de control al calității ridicând calitatea serviciilor de audit acordate entităților auditate.
- să înțeleagă și să evite cazurile când independența auditorului poate fi afectată, luând decizii în conformitate cu politica de independență adoptată la nivelul societății de audit.

4.3. Condițiile de realizare a programului de de instruire profesională :

Centrul de Instruire Profesională a Auditorilor CIPAM SRL, inclusiv catedrele Centrului, posedă o bază materială și didactică satisfăcătoare pregătirii specialiștilor în acest domeniu. Instituția dispune de literatură de specialitate în domeniile vizate. Mai mult de 42% din cadrele didactice sunt cu titluri științifice de doctor în drept (1 persoane) și doctor în economie (2 persoane) și cu grade didactice de conferențiar-universitar.

4.4. Exigențe pentru acordarea documentului privind audierea cursului de instruire profesională:

La finele instruirii profesionale continue, auditorii vor fi supuși testării. Astfel, doar auditorilor, care vor susține testarea finală, li se va elibera certificate de audiere a cursului respectiv.

5. Calendarul activităților (în zile)

Perioada de studii	Activități didactice	Sesiuni de examene
Mai-Iunie sesiunea I	Audit	
Mai-Iunie sesiunea I	Contabilitate financiară	
Mai-Iunie sesiunea I	Drept	
Mai-Iunie sesiunea I	Contabilitatea de gestiune	
Noiembrie-Decembrie sesiunea a II-a	Drept	

Noiembrie-Decembrie sesiunea a II-a	Audit	
Noiembrie-Decembrie sesiunea a II-a	Contabilitatea financiară	Sesiunea de examinare va avea loc, in fiecare an, la finisarea cursurilor de instruire profesională a auditorilor in volum de 44 ore.

Instruirea profesionala continua a auditorilor va fi efectuata in fiecare an prin intermediul a doua sesiuni, fiecare cu durata de 3 zile. Prima sesiune (24 ore) va avea loc in lunile mai sau iunie, iar sesiunea a II (20 ore) in lunile noiembrie sau decembrie. Testul de examinare se va sustine in forma scrisa in luna noiembrie sau decembrie a anului de gestiune, imediat dupa finisarea sesiunii a II-a. Auditorilor care au sustinut testul scris li se va elibera certificate privind absolvirea cursului de instruire profesionala continua in volum de 44 ore.

6. Planul de învățământ pe sesiuni

Sesiunea I

Nr. crt.	Denumirea unității de curs/modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare
		Total	Contact direct	Studiu individual	C*	S*	L/P*	
1	Audit	34	14	20	12	2		Scrisă
2	Contabilitate Financiară	9	4	5	3	1		Scrisă
3	Drept	14	4	10	3	1		Scrisă
4	Contabilitatea de gestiune	5	2	3	1	1		Scrisă
Total		62	24	38	19	5		

*Notă: C – curs, S – seminar, L – laborator, P – practica.

Sesiunea a II-a

Nr. crt.	Denumirea unității de curs/modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare
		Total	Contact direct	Studiu individual	C*	S*	L/P*	
1	Audit	30	14	16	10	4		Scrisă
2	Contabilitate financiară	5	2	3	1	1		Scrisă
3	Management financiar	7	3	4	2	1		Scrisă
4	Test	1	1	0	0	1		Scrisă
Total		43	20	23	13	7		

*Notă: C – curs, S – seminar, L – laborator, P – practica.

Director SRL „CIPAM”

Liviu SPÎNU

COMPARTIMENTUL I

AUDIT - 28 ore

Tema 1. Modificări, completări operate în actele legislative și normative ce reglementează activitatea de audit în Republica Moldova.

- Domeniul de aplicare a Legii “privind auditul situațiilor financiare”, înregistrarea auditorilor și entităților de audit, cerințele profesionale, drepturile și obligațiile auditorului, sancțiuni.
- **Regulamentul privind controlul extern al calității lucrărilor de audit.** Tipurile de controale externe. Planificarea controalelor externe. Organizarea controalelor externe.
- ISA actualizate.

Tema 2. Standardele Internationale de Audit (ISA).

- **ISA 501, “Probe de audit- considerente specifice pentru elementele selectate”.**
(Participarea la inventarierea fizică a stocului, Inventarierea fizică desfasurată la o dată diferită de data situațiilor financiare. Exhaustivitatea litigiilor și revendicărilor. Comunicarea cu consilierul juridic extern al entitatii.)
- **ISA 505, “Confirmări externe”.** (Proceduri de confirmări externe. Rezultatele procedurilor de confirmare externă. Refuzul conducerii de a îi permite auditorului să transmită o solicitare de confirmare.)
- **ISA 510, “Misiuni de audit inițiale-solduri inițiale”.** (Proceduri de audit specifice în vederea obținerii de probe referitoare la soldurile inițiale. Modificarea opiniei auditorului în dependența de relevanța opiniei modificate emise de auditorul precedent.)
- **ISA 520, “Proceduri analitice”.** (Proceduri analitice de fond. Proceduri analitice care ajută la formularea unei concluzii generale. Investigarea rezultatelor procedurilor analitice).
- **ISA 530, “Eșantionarea în audit”.** (Proiectarea și dimensiunea esantionului și selectarea elementelor de testat. Natura și cauza deviațiilor și denaturărilor. Extrapolarea denaturărilor. Evaluarea rezultatelor eșantionării în audit.
- **ISA 540, “Auditarea estimărilor contabile, inclusiv a estimărilor contabile la valoarea justă și a prezentărilor aferente”.** (Natura estimărilor contabile. Evaluarea caracterului rezonabil al estimărilor contabile și determinarea denaturărilor. Indicii ale unui posibil subiectivism al conducerii.)

- **ISA 580, “Declarații scrise”.** (Declarații scrise în calitate de probe de audit. Declarații scrise cu privire la responsabilitatea conducerii. Forma declarațiilor scrise. Indoieli cu privire la credibilitatea declarațiilor scrise.)

COMPARTIMENTUL II

CONTABILITATEA FINANCIARĂ - 6 ore

Tema 3. Reglementarea contabilității, modificări recente operate în domeniul contabilității în sectorul corporativ.

- Obiectul de reglementare al Legii contabilității și raportării financiare.
- Modificări, completări ale SNC și altor acte normative în domeniul contabilității.
- Particularitățile calculării contribuțiilor de asigurări sociale și a primelor de asistență medicală în anul 2018.
- Particularitățile contabilizării instrumentelor financiare (acțiuni, obligațiuni).
- SNC “Particularitățile contabilității în agricultură”. Viziuni și propuneri privind contabilizarea faptelor economice specifice silviculturii, apiculturii și viticulturii.

COMPARTIMENTUL III

DREPTUL - 4 ore

Tema 4. Modificări și actualizări a legislației fiscale din Republica Moldova

- Sinteza modificărilor și completărilor Codului fiscal al RM pentru anul 2018.
- Metode și surse indirecte de estimare a veniturilor impozabile. Metoda fluxurilor. Metoda cheltuielilor. Metoda proprietății. Exemple practice.
- Particularitățile de reglementare a muncii unor categorii de salariați. Disciplina muncii. Raspunderea materială a angajaților.
- Particularitățile calculării impozitului pe venit și a TVA conform ultimilor actualizări.
- Analiza și prezentarea clauzelor esențiale ale contractului de audit.

COMPARTIMENTUL IV

MANAGEMENTUL FINANCIAR - 3 ore

Tema 5. Recomandări privind procesul de evaluare a riscurilor și analiza managementului entității auditate.

- Analiza situațiilor financiare ale entității auditate. Analiza ratelor financiare. Utilizarea și limitele analizei ratelor financiare. Analiza rentabilității. Analiza indicatorilor de rotație a activelor și capitalurilor; Analiza surselor împrumutate. Analiza structurii surselor de finanțare și independenței financiare a entității.

- Evaluarea investițiilor. Costul capitalului propriu. Evaluarea rentabilității portofoliului de active imobiliare.

COMPARTIMENTUL V

CONTABILITATEA DE GESTIUNE – 2 ore

Tema 6. Determinarea costului de producție utilizând metodele clasice de calculație. Analiza managementului entității auditate bazat pe costuri.

- Determinarea costului de producție sau de prelucrare a stocurilor utilizând concepția metodelor clasice de calculație.
- Determinarea costului de producție utilizând metodelor de calculație bazate pe principiul costurilor complete.

COMPARTIMENTUL VI

TESTARE (proba scrisă) - 1 ora. Proba va conține întrebări referitor la materialul predat.

BIBLIOGRAFIE

Legi și alte acte normative

1. Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163 din 24.04.1997.
2. Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154 din 28.03.2003.
3. Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007.
4. L E G E A privind activitatea de audit nr. 61-XVI din 16.03.2007 cu modificările și completările ulterioare.
5. Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate.
6. Standardele Internaționale de Audit și Codul etic, publicate prin O R D I N U L Ministerului Finanțelor nr. 64 din 14.06.2012, cu modificările și completările ulterioare.
7. Hotărâre cu privire la unele măsuri de executare a Legii Nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit Nr. 1450 din 24.12.2007.
8. Ordinul nr. 48 din 31.03.2010 „Cu privire la aprobarea Normelor de recunoaștere a certificatelor internaționale de calificare în domeniul contabilității și auditului”.
9. O R D I N nr. 149 din 22.11.2010 cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind modul de asigurare a riscului de audit.
10. O R D I N cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind aplicarea de către societățile de audit, auditorii întreprinzători individuali a măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului nr. 63 din 10.08.2009.
11. O R D I N cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Indicațiilor metodice aferente întocmirii și prezentării Informației privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de audit și a Indicațiilor metodice aferente întocmirii și prezentării Raportului privind transparența societății de audit, auditorului întreprinzător individual nr. 115 din 26.12.2008.
12. Recomandarea Comisiei nr.3304/2000 din 15 noiembrie 2000 privind exigențele minime în materie de control al calității controlului legal al conturilor în Uniunea Europeană;
13. Directiva europeană 2006/43/EC cu privire la auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale și consolidate.

Cărți, monografii ,manuale, alte lucrări de specialitate

- 1 Arens A., Loebbecke K., *Audit: O abordare integrată*, Editura Arc, 2003.
2. Boulescu M. Audit financiar,Editura Economică,București,2006
3. Brezeanu P. Audit financiar ,repere metodologice,etice și practice, Editura Cartier 2005.
4. C.A.F.R- Auditul financiar 2006.Standarde.Codul etic. Editura Irecson.
5. Dănescu T. Audit financiar-convergențe între teorie și prapactică, Bucuresti 2009
6. Rusovici A. Auditul financiar la societățile comerciale, Editura Cartier 2008.

7. IFAC & CAFR- *Manual de Standarde Internaționale de Audit și Control de Calitate. Audit Financiar 2009*, Editura Irecson, București, 2009;

8. CAFR- *Norme minimale de audit*, Editura Economică, București, 2001;

*NOTĂ

1. La elaborarea programului de instruire profesională continuă a auditorilor, pentru anul 2018, au participat auditori membri ai Consiliului de metodologie a auditului și contabilității din cadrul Asociației Auditorilor și Societaților de Audit "AfAM", un doctor în economie și un avocat licențiat. Prezentul program este elaborat în conformitate cu "Regulamentul cu privire la certificare a auditorilor" aprobat prin HG nr. 1450 din 24.12.2007 și prevederile "Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților" aprobat prin HG nr. 193 din 24.03.2017.

2. Cursurile de instruire profesională continuă a auditorilor pentru anul 2018, organizate de CIPAM SRL vor avea durata de – 84 ore academice. Instruirea profesională continuă a auditorilor va fi efectuată în fiecare an prin intermediul a doua sesiuni de bază, fiecare cu data de 3 zile. Prima sesiune (24 ore) va avea loc în lunile mai sau iunie, iar sesiunea a II (20 ore) în lunile noiembrie sau decembrie. Testul de examinare se va susține în forma scrisă în luna noiembrie sau decembrie a anului de gestiune, imediat după finisarea sesiunii a II-a. Formanților (auditorilor) care au susținut testul scris li se va elibera certificate privind absolvirea cursului de instruire profesională continuă în volum de 44 ore.

3. Locul de petrecere a cursurilor :

- aud/cab.1009,1010, sala nr. 1 de conferințe, str. Anton Pann 4, mun. Chișinău RM , program de lucru zilnic - 9.00 -20.00.

- Hotel Jumbo, sala de conferinta, Bulevardul Decebal 23/3, mun. Chișinău, RM, program de lucru zilnic 9.00 -19.00.

- Alte sali de studii închiriate de CIPAM SRL în bază de acord/contract de locațiune.